

SPRAWOZDANIE XVII

DYREKCJI

PAŃSTWOWEGO GIMNAZJUM
IM. BOLESŁAWA CHROBREGO

W LEŻAJSKU

ZA ROK SZKOLNY 1929/30.

SPRAWOZDANIE XVII

DYREKCJI GIMNAZJUM PAŃSTWOWEGO

IM. BOLESŁAWA CHROBREGO

:-: W LEŻAJSKU :-:

ZA ROK SZK.

1929/30.

Władze szkolne w roku 1929/30.

Minister W. R. i O. P.:

Dr. Sławomir Czerwiński.

Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Ogólnego:

Władysław Żłobicki.

Naczelnik Wydziału Szkół Średnich:

Kazimierz Pieracki.

Kurator Okręgu Szkolnego Lwowskiego:

Ignacy Pytlakowski.

Naczelnik Wydziału Szkolnictwa Średniego K. O. S. Lw.

Stanisław Hubert.

Wizytator zakładu:

Dr. Denys Łukianowicz (od 1/9 - 1/11 1929).

Jan Chmaj (od 1/11 1929).

I. Skład Rady Pedagogicznej.

przy końcu roku szkolnego 1929/30.

A. Dyrektor.

- 1) **Depowski Józef, Kierownik** Gimnazjum, odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, członek Państwowego Komitetu Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk., Kierownik pedagogiczny Hufca szkolnego uczył prop. fil w kl. VIII₃, j. pol. w kl. VII₄, VIII₄, huf. 4; tyg. godz. 11+4.

B Nauczyciele stali.

- 2) **Goslar Julian, nauczyciel**, sekretarz Rady Pedagogicznej, pomocnik kanc. i buchalt. Dyrekcji, opiekun i wychowawca kl. VII, uczył j. łać. w kl. VII₅, j. niem. w kl. I₅ II₅ III₅; tyg. godz. 20+4.
- 3) **Gröger Józef, nauczyciel**, zawiadowca gabinetu geograf., opiekun i wychowawca kl. V. uczył hist. w kl. V₄, VIII₃, geogr. w kl. I₂, V₂, VI₂, ćwiczeń cielesnych w kl. I₃, VI₃, VII₂, VIII₃, robót ręcznych nadobow.₄; tyg. godz. 28.
- 4) **Kapij Mirosław, nauczyciel**, zawiadowca biblioteki niemieckiej i ruskiej uczniów, opiekun i wychowawca kl. IV, uczył j. ruskiego w kl. I₂, II₂ III₃, jęz. niem. w kl. IV₄, V₄, VI₃, VII₄, VIII₄, prowadził gry i zabawy w kl. (I — VIII) w 4 godz.; tyg. godz. 25+4.
- 5) **Ks. Lubas Stanisław, profesor**, zawiadowca polskiej biblioteki uczniów, opiekun Sodalicii Marjańskiej, opiekun i wychowawca kl. VI, uczył religii w kl. (I — VIII) 16, hist. w kl. I₂, II₂, III₁; wygłaszał 1 egzortę; tyg. godz. 21.
- 6) **Michalec Ludwik, nauczyciel**, zawiadowca zbiorów do nauki muzyki i śpiewu, opiekun i wychowawca kl.

VIII, uczył j. łac. w kl. IV₆, V₅, VIII₄, śpiewu w kl. I₂, II₂, III₁ muzyki i śpiewu nadobow. 10; tyg. godz. 30.

- 7) **Szewera Zygmunt, nauczyciel**, członek Państwowego Komitetu Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk., kierownik Czytelni uczniowskiej, zawiadowca biblioteki naucz., uczył j. łac. w kl. VI₅, hist. w kl. VI₄; j. pol. w kl. I₄, ćwiczeń cielesnych w kl. II₃, III₃, IV₃, V₃; tyg. godz. 25.

D. Nauczyciele kontraktowi.

- 8) **Ficowski Alojzy**, zawiadowca gabinetu fizykalnego i chemicznego, kierownik pracowni fiz.-chem. opiekun i wychowawca kl. II, uczył mat. w kl. II₄, IV₄, V₄, fiz. VI₅, VII₆, VIII₄; tyg. godz. 27.
- 9) **Iwanowicz Stanisław**, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, kierownik pracowni biologicznej, opiekun i wychowawca kl. VII, uczył przyrodoznawstwa w kl. I₂, II₂, III₉, IV₄, V₃, geogr. w kl. II₂, III₂, IV₂; tyg. godz. 26.
- 10) **Dr. med. Lewinter Adam**, lekarz miejski, sądowy, kolejowy i Kasy Chorych pełnił obowiązki lekarza szkolnego w 10 godzinach tygodniowo, uczył higieny w kl. VII₁; tyg. godz. 11.
- 11) **Trakało Bazyli, inżynier**, zawiadowca gabinetu rysunkowego, opiekun i wychowawca kl. I, uczył mat. w kl. I₄, III₄, VI₄, VII₃, VIII₃, Rys. w kl. I₆, II₂, III₂, rys. nadob. w kl. (IV—VIII)₄; tyg. godz. 28.
- 12) **Wadas Marja**, uczyła j. pol. w kl. II₄, III₃, IV₄, V₄, VI₄, hist. w kl. IV₃, VII₅; tyg. godz. 27.

E. Inni nauczyciele.

- 13) **Ks. Dyhdalewicz Michał, proboszcz gr. kat.** w Leżajsku, uczył religii gr. kat. tyg. godz. 2.
- 14) **Stendig Szymon, nauczyciel** publicznej szkoły powszechnej żeńskiej w Leżajsku, uczył religii mojżeszowej w 3 oddziałach po 2 godz.; tyg. godz. 6.
- 15) **Ślanda Marja, nauczycielka** szkoły powszechnej w Starem Mieście prowadziła ćwiczenia cielesne dla uczniów w 3 oddziałach po 3 godz.; tyg. godz. 9.

II. Zmiany i ruch w składzie Rady Pedagogicznej.

w ciągu roku szkolnego 1929/30.

- 1) **Ks. Szpila Piotr, dyrektor**, przeniesiony w stan spoczynku z dniem 31 grudnia 1929 reskr. Ministerstwo W R. i O P. z 12 grudnia 1929 № II. — 31039/29.
- 2) **Janotka Deodat, profesor**, przeniesiony z tut. zakładu do Seminarjum nauczycielskiego męskiego w Starym Sączu na własną prośbę z dniem 30/IX 1929 reskr. K. O. S. Lw. z 30/9 1929 № II — 13576/29.
- 3) **Trakało Bazyli**, ustanowiony nauczycielem kontraktowym z dniem 1/X 1929 reskr. K. O. S. Lw. z 1/X 1929 № II — 11825/29.
- 4) **Ślanda Marja**, ustanowiona nauczycielką kontraktową z dniem 6/XI 1929 reskr. K. O. S. Lw. z 18/2 1930 № II 16843/29.
- 5) **Wadas Marja**, przeniesiona do tut. Zakładu z gimnazjum państwowego w Nisku z dniem 15/XI 1929 reskr K. O. S. Lw. z 3/12 1929 № II — 18114/29.

III. Pomieszczenie zakładu i służba.

POMIESZCZENIE.

Zakład nie posiada własnego budynku, lecz mieści się w wynajętych przez Gminę miasta Leżajska od Ordynata w Łańcucie Alferda hr. Potockiego dwu budynkach, a to w t. zw. „Zamku“ i budynku bocznym. Gmina zaś miasta Leżajska oddała na potrzeby Gimnazjum budynek t. zw. „starą pocztę“.

Główny budynek obejmuje 8 sal szkolnych, gabinet przyrodniczy, pracownię biologiczną, gabinet geograficzny, gabinet rysunkowy i bibliotekę nauczycielską, razem ubikacyj 13. Budynek boczny obejmuje kancelarię Dyrekcji, salę konferencyjną, bibliotekę uczniowską, gabinet sportowy, muzeum oraz pokój z kuchnią na mieszkanie dla woźnego, razem ubikacyj 7.

W budynku t. zw. „starej poczcie“ znajduje się gabinet fizykalny, gabinet chemiczny, pracownia fizykalno-chem.

miczna, pracownia robót ręcznych w 2 ubikacjach i magazyn na sprzęt Hufca szkolnego, razem ubikacyj 6. Oprócz tego Zakład posiada urządzoną salę gimnastyczną w budynku prywatnym p. Józefa Kisielewicza, oddaną dla Gimnazjum bezinteresownie, za co Dyrekcja składa na tem miejscu podziękowanie. Obok budynku głównego znajduje się obszerny dziedziniec, służący równocześnie dla celów wychowania fizycznego.

Na większe imprezy sportowe korzysta Zakład z morgowego Stadjonu Powiatowego Komitetu Przysp. Wojsk. i Wychow. Fiz.

Zakład posiada stację odbiorczą radjofoniczną oraz połączenie telefoniczne pod L. 7.

W roku sprawozdawczym adaptowano salę dla kl. I i urządzono salę gimnastyczną.

SŁUŻBA.

- 1) **Rup Tadeusz**, woźny stały w XVb stopniu płacy.
- 2) **Chorzępa Jan**, pomocniczy sługa szkolny.

IV. Nauka.

Gimnazjum państwowe w Leżajsku jest szkołą średnią ogólnokształcącą typu humanistycznego. Zakład jest częściowo koedukacyjny. Koedukacją w roku sprawozdawczym były objęte klasy I - IV włącznie, dalsze zaś klasy będą przekształcone stopniowo na koedukacyjne w następnych latach.

Nauka odbywała się w r. szk. 1929/30 według planu przejściowego, wprowadzonego zarządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 2/I 1929, (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z 10/I 1929).

Jako przedmiotów nadobowiązkowych uczono rysunku w 2 oddziałach, śpiewu w 2 oddziałach, muzyki w 2 oddziałach i robót ręcznych w 2 oddziałach.

Wizytacja Zakładu.

26/IX 1929 wizytował zakład WPan Wizytator Dr. Denys Łukianowicz.

18/X odwiedził zakład WPan Instruktor wychowania fizycznego K. O. S. Lw. Bożydar Dąbrowski. Był na lekcji

gimnastyki w kl. VIII, zwiedził zbiory do gimnastyki i gier ruchowych, boisko podręczne, stadion w przygotowaniu oraz salę gimnastyczną w remoncie.

20/XI, 21/XI i 22/XI 1929 wizytował zakład WPan Wizytator zakładu Jan Chmaj.

Referaty.

4/IV 1930 wygłosił na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Kierownik zakładu Józef Depowski referat na temat: „Nowe postulaty w sprawie nauczania“. Po referacie odbyła się dyskusja.

9/IV 1930 r. wygłosił na posiedzeniu Rady Pedagogicznej Kierownik zakładu Józef Depowski referat na temat: „Organizacja pracy wychowczej w szkole średniej“. Po referacie odbyła się dyskusja.

Lekcje pokazowe.

11/IV 1930 odbyła się lekcja pokazowa w pracowni biologicznej z grupą uczniów klasy IV. Lekcję przeprowadził metodą laboratoryjną prof. Iwanowicz. Po lekcji nastąpiło omówienie i dyskusja.

25/VI 1930 odbyła się lekcja pokazowa w pracowni fizycznej z grupą uczniów kl. VI. Lekcję przeprowadził metodą laboratoryjną prof. Ficowski. Po lekcji nastąpiło omówienie i dyskusja.

Wycieczki.

W związku z nauczaniem przyrodoznawstwa, geografii i języka polskiego urządzono wycieczki w najbliższą okolicę miasta, nadto zwiedzono zakłady przemysłowe w Leżajsku.

Pracownia biologiczna.

Pracownię uruchomiono w zakładzie po dłuższym okresie przygotowawczym w dniu 2 grudnia 1929. Lokal pracowni znajduje się obok gabinetu przyrodniczego i posiada także przedpokój służący na szatnię.

Pracownia ma do dyspozycji odpowiednie stoły laboratoryjne i ławki dla uczniów, stół eksperymentalny dla na-

uczyciela, umywalnię z kranami, szafę na chemikalja i szkło laboratoryjne, półki na preparaty uczniowskie, tablicę białą i czarną, flaszkę z tubusem na wodę destylowaną.

Pracownię wyposażyła Dyrekcja w odpowiednie środki i pomoce naukowe, jak 6 mikroskopów, 1 okular wskazówkowy, 10 planktoskopów z podwójnymi mikroakwarjami, mikrotom, przybory do sekcji, miseczki sekcyjne z dnem woskowym, preparaty anatomiczne, tablica anatomiczna, lampki spirytusowe, statywy żelazne, szkło laboratoryjne, dostateczną ilość odczynników chemicznych oraz przybory do wycieczek naukowych i t. d.

Ćwiczenia praktyczne z biologji.

KLASA IV.

Z zakresu fizjologii zapoznano się z życiem rośliny, hodując bób rozwijający się z nasienia, przyczem obserwacje były notowane przez każdego ucznia i uczenicę osobno w dziennikach na to przeznaczonych. W miarę rozwoju rośliny zapoznawano się również z budową wewnętrzną ciała rośliny przy pomocy mikroskopów, a następnie drogą chemiczną zbadano chemiczny stan tejże rośliny.

Przeprowadzoną została również sekcja ryby i oglądnięto pod mikroskopem niektóre tkanki, dla obserwacji zaś życia zwierząt służą dwa akwarja rybne i dwa z innymi przedstawicielami mieszkańców wód oraz jedno terrarium.

KLASA V.

Z osteologii poznano szkielet człowieka w całości oraz niektóre kości osobno. Również przy pomocy mikroskopów oglądnięto kość w przekroju podłużnym i poprzecznym. W tenże sposób poznano budowę innych tkanek człowieka na gotowych preparatach utrwalonych oraz niektórych narządów jak na przykład wydzielniczych, wzroku, smaku, węchu i słuchu. Ważniejsze narządy poznano na modelach oglądanych, a układ narządów w modelu tułowia rozbieranego.

Z zakresu fizjologii przerabiano niektóre doświadczenia.

Poznano również mikroorganizmy w kropli wody.

Ćwiczenia w pracowni biologicznej.

Ćwiczenia w pracowni fizycznej.

Pracownia chemiczno - fizyczna.

Pracownię otwarto w zakładzie po przeprowadzeniu odpowiednich adaptacji i urządzeń dnia 2 grudnia 1929. Lokal pracowni jest jasny i wygodny. Obok pracowni znajduje się gabinet fizykalny i chemiczny w osobnych pokojach.

W pracowni jest 10 stołów laboratoryjnych dla uczniów, ławki i taborety, stół eksperymentalny dla nauczyciela, umywalnia z kranami, urządzenia do suszenia szkła laboratoryjnego, szafa wyciągowa, zasłony do okien i t. d.

Lekcje teoretyczne z fizyki i chemji odbywają się również w pracowni. Chemja jest uposażona dobrze, tak, że ćwiczenia chemiczne odbywały się zawsze równym frontem tj. że wszyscy uczniowie wykonywali równocześnie to samo ćwiczenie, ćwiczenia z fizyki natomiast odbywały się nierównym frontem z powodu mniejszej liczby kompletów przyrządów przeważnie po 5 z poszczególnych działów.

Ćwiczenia praktyczne.

KLASA III.

Z wiadomości wstępnych zapoznano się szczegółowo z wagą i jej zastosowaniem, przyczem ważenie ciał stałych, płynnych i gazowych wykonywano z dokładnością do 0.001 gr.

Z nauki o cieple badano rozszerzalność ciał o różnych stanach skupienia oraz poznano różne rodzaje termometrów i ich zastosowanie.

Z nauki o magnetyzmie przerobiono ćwiczenia z magnesami i busolą, poznając ich własności.

Z nauki o elektryczności wykazywano powstawanie elektryczności na różnych przyrządach oraz zastosowanie jej do różnych celów (maszyna Whinshursta, ogniwa elektryczne, elektromagnes, galwanometr, dzwonek elektryczny, induktor, dynamo, żarówka i inne).

Z nauki o głosie poznano powstawanie głosu i jego cechy charakterystyczne na różnych przyrządach (monochord, różne piszczałki, widełki stroikowe i inne).

Z optyki poznano załamywanie promieni świetlnych i wytwarzanie obrazów (pryzmat, soczewki, ciemnia optyczna).

Z mechaniki zapoznano się z dźwignią jedno - i dwuramienną, składaniem sił, równowagą oraz machinami prostymi i złożonymi (krążki, równoległobok sił).

Z chemji: pierwiastki chemiczne i ciała złożone, mieszaniny i związki chemiczne, analiza i synteza, woda, jej własności fizyczne i skład chemiczny. Roztwory ciał. Tlenki, kwasy, zasady i sole (ich skład chemiczny, powstawanie, cechy charakterystyczne, ich rola w przyrodzie i zastosowanie specjalne).

KLASA VI.

Ważenie. Zastosowanie ważenia do obliczania powierzchni i ciężaru właściwego. Pomiar grubości przy pomocy suwaka mierniczego i śruby mikrometrycznej. Wykazanie, że swobodne spadanie ciał jest ruchem jednostajnie przyspieszonym. Doświadczenia na przyrządzie Atwooda. Składanie sił. Prawo równowagi na płaszczyźnie pochyłej. Prawa równowagi na dźwigni. Prawa równowagi na krążku pojedynczym, wielokrążku pospolitym i potęgowym. Prawa równowagi na klinie. Prawa równowagi na kołowrocie. Opis przemianu i wyjaśnienie jego użycia. Zależność czasu wzniesienia od długości wahadła. Doświadczalne sprawdzenie wielkości obliczonej siły odśrodkowej wahadła w chwili przejścia przez położenie równowagi. Czułość wagi. Wyznaczenie doświadczalne środka ciężkości trójkąta i figur płaskich dowolnego kształtu. Sprawdzenie prawa odnoszącego się do nacisku cieczy na poziome dno naczynia zapomocą przyrządu Pascala. Pomiar siły przylegania płytki szklanej do wody. Wyznaczanie ciężaru właściwego płynu i ciał stałych zapomocą piknometru. Sprawdzenie prawa naczyń połączonych. Sprawdzenie prawa Archimedesesa. Wyznaczanie ciężaru właściwego ciał stałych gęstszych od wody i ciężaru właściwego cieczy na podstawie prawa Archimedesesa. Wyznaczanie ciężaru właściwego wosku na podstawie prawa Archimedesesa. Wyznaczenie ciężaru właściwego wosku przez zanurzenie w wodzie bez opierania się na prawie Archimedesesa. Stwierdzenie paradoksu hydrostatycznego. Słój z podziałką napełniony wodą, sięgającą stale do tej samej kreski podziałki przy zawieszaniu w wodzie rozmaitych ciał waży zawsze jednakowo. Cechowanie areometru. Sprawdzenie prawa Boylea. Wyznaczanie ciepła właściwego danych metali.

KLASA VII.

Z chemji: Destylacja wody jako przykład zjawiska fizycznego i spalanie tasiemki magnezowej jako przykład zjawiska chemicznego. Oddzielanie składników mechanicznej mieszaniny siarki i żelaza. Synteza siarki i żelaza jako przykład tworzenia związku chemicznego. Stwierdzenie przy tej sposobności prawa zachowanie masy i stałych stosunków.

Wydzielanie tlenu z chloranu potasu, z nadmanganianu potasu (Reakcja analizy). Działanie metali na kwasy. (Reakcja wymiany składników). Otrzymywanie wodoru i doświadczenia z nim. Synteza tlenków kwasowych i zasadowych. Synteza wody. Własność fizyczna jodu. Działanie jodu na mączkę. Własności fizyczne siarki. Działanie siarki na miedź. Działanie kwasów i zasad na wskaźniki: lakmus, metyloranż i fenolftaleinę.

Zbadanie stężenia kwasu solnego zapomocą analizy miareczkowej.

Wykrywanie jonów chloru. Reakcja soli: NaCl , HgCl_2 , CaCl_2 , Na_2CO_3 i ich wyjaśnienie jako przykłady hydrolizy. Wytwarzanie siarkowodoru i jego własności chemiczne. Własności dwutlenku siarki. Własności fizyczne i chemiczne kwasu siarkowego. Rozkład salmiaku na chlorowódór i amonjak. Własności amonjaku. Własności kwasu azotowego. Pochłanianie gazów przez węgiel. Wytwarzanie dwutlenku węgla i doświadczenie z nim. Działanie potasu i sodu na wodę i płomień.

Z fizyki: Składanie ruchu harmonicznego z postępowym. Opis i wyjaśnienie dźwięków syren. Sprawdzenie doświadczalne wzoru na wysokość tonu struny. Strojenie piszczałek zamkniętych (z probówek).

Tworzenie rezonatorów dla danego tonu. Zależność wymiarów pudeł rezonansowych widełek strojowych od wysokości ich tonu. Tworzenie figur Chladny'ego. Zależność wysokości tonu piszczałki krytej od rodzaju napełniającego ją gazu. Drgania wahadeł sprzężonych. Siła odśrodkowa wadła w chwili przejścia przez podłożenie równowagi. Składanie sił. Równowaga sił na płaszczyźnie pochyłej: Doświadczenie na przyrządzie Atwooda. Pomiar grubości zapomocą suwaka mierniczego i śruby mikrometrycznej. Sprawdze-

nie prawa Boylea. Wyznaczanie dynamicznego równoważnika ciepła.

Pracownia robót ręcznych.

Pracownia mieści się w 2 salach i rozwija się w dziale introligatorskim. Pracownia ma też odpowiednie urządzenie.

W r. sprawozdawczym były 2 kursy robót nadob.

Kurs I. pobierał teoretyczną naukę oprawy książek oraz robót wchodzących w zakres sztuki introligatorskiej, a także uprawiał ćwiczenia praktyczne.

Kurs II. Uczniowie na tym kursie wykonywali roboty dla kancelarji Dyrekcji. Oprawiali więc katalogi klasowe główne z lat ubiegłych i sporządzali teczki na akta, oprawiali dzienniki urzędowe, naklejali obrazy na tekturki, podklejali i naprawiali mapy, przygotowali dekoracje na „Jasełka“ i przedstawienia, oraz wykonali wiele innych drobnych prac.

Pomoce naukowe.

a) Biblioteka nauczycielska

liczy 1011 dzieł w 1567 tomach. W roku sprawozdawczym powiększyła się o 111 dzieł w 124 tomach.

b) Biblioteka polska uczniów

liczy 1350 dzieł w 1531 tomach. W r. sprawozd. powiększono bibliotekę o 226 dzieł w 259 tomach.

c) Biblioteka ruska uczniów

liczy 107 dzieł w 115 tomach.

d) Biblioteka niemiecka uczniów

została zorganizowana w r. sprawozd. i liczy 62 dzieł w 63 tomach.

e) Biblioteka higieny, wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego liczy 161 pozycyj. W r. sprawozdawczym przybyło 5.

f) Gabinet fizykalny i chemiczny

liczy 559 pozycyj, przybyło w r. sprawozd. 230 pozycyj.

g) Gabinet przyrodniczy

liczy 389 pozycyj, przybyło w r. sprawozd. 116 pozycyj.

h) Gabinet rysunkowy

liczy 37 pozycji, przybyło w r. sprawozd. 2.

i) Gabinet historyczno - geograficzny

liczy 172 pozycji, przybyło w r. sprawozd. 112.

j) Zbiory do nauki śpiewu i muzyki

liczą 50 numerów, przybyło w r. sprawozd. 3.

k) Przybory gimnastyki i Hufca szkolnego

Jest 55 pozycji, przybyło w r. sprawozd. 22.

l) Zbiory pracowni introligatorskiej

liczą 51 numerów.

m) Zbiory muzeum szkolnego

Założone w roku sprawozdawczym muzeum liczy 65 przedmiotów.

Czytelnictwo młodzieży.

Biblioteka uczniów posiada książki treści beletrystycznej, historycznej i przyrodniczej. Książki w języku niemieckim i ruskim oraz treści przyrodniczej wydzielono osobno.

W przyszłym roku szkolnym wydzielili się również książki treści historycznej. Biblioteką polską uczniów zawiadywał ks. prof. Lubas, niemiecką i ruską prof. Kapij, a przyrodniczą prof. Iwanowicz.

Siła zainteresowania dla lektury była duża, korzystało z wypożyczenia książek 90% uczniów i uczenic. Wypożyczano książki co tydzień w piątki i soboty od godz. 3—5 po południu kolejno, klasami.

Co do ilości przeczytanych książek wypada przeciętnie na każdego ucznia 15 rocznie. Profesorowie, wypożyczający książki, starali się poznać treść tych książek, by je dostosować do usposobienia i wieku ucznia, notowali, które książki młodzieży szczególnie się podobają, dawali uwagi co do lektury i wpajali poszanowanie dla książki.

Tematy wypracowań piśmiennych z języka polskiego.

KLASA V.

1) Jakie myśli i uczucia budzą się we mnie na progu szkoły. (dom).

- 2 Pobyt i przygoda Odyseusza u Cyklopów (Na podstawie lektury „Odysei“). (szk.)
- 3) Tęsknota za ojczyzną. (Na podstawie „Latarnika“). (szk.)
- 4) Dlaczego powinniśmy popierać przemysł krajowy? (dom.)
- 5) Obrazy przyrody w I i II księdze „Pana Tadeusza“. (szk.)
- 6) Życie domowe i towarzyskie w Soplicowie. (szk.)
- 7) Opis zaścianka dobrzyńskiego (szk.)
- 8) a) Wyjazd na święta.
b) Wycieczki i ich znaczenie dla młodzieży. (szk.)
- 9) Niepunktualność i jej skutki. (szk.)
- 10 Pierwiastek historyczny w „Panu Tadeuszu“. (dom.)

KLASA VI.

- 1) Przyczyny powolnego rozwoju piśmiennictwa polskiego w wiekach średnich. (szk.)
- 2 Obraz zamierającego życia w jesieni. (dom.)
- 3 Ideał szlachcica u Reja a dworzanina u Górnickiego. (szk.)
- 4) Oszczędność w życiu jednostki, społeczeństwa i państwa. (dom.)
- 5) a) Którzy z autorów XVI w. pragnęli uczyć swe społeczeństwo i czego?
b) W których dziełach autorów XVI w. objawia się troska o przyszłość ojczyzny a nawet lęk? (szk.)
- 6) Na czym polega znaczenie Konarskiego? (szk.)
- 7) Moje obowiązki względem Ojczyzny. (szk.)
- 8) Jakie wychowanie piętnuje powieść Krasieckiego p. t. „Mikołaja Doświadczyńskiego Przypadki“? (szk.)
- 9) Słońce i woda w życiu ludzi i zwierząt. (szk.)
- 10) Co łączy „Nad Niemnem“ z „Panem Tadeuszem“?

KLASA VII.

- 1) Miasto i wieś w życiu współczesnej Polski. (dom.)
- 2) Racjonalista a romantyk. (szk.)
- 3) W poczekalni kolejowej. (Migawka). (szk.)
- 4) a) Mowa do kolegów przy otwarciu Czytelni uczniow-

b) Wskazania moralne w „Balladach“ Mickiewicza.
(szk.)

5) Na czym polega artyzm „Sonetów Krymskich“. (szk.)

6) a) Z jakim przestajesz, takim się stajesz. (Objasnić i rozwinąć to przysłowie.)

b) Jeden dzień w naszej szkole. (Obraz z życia młodzieży). (szk.)

7) Rozwój akcji w „Ślubach panieńskich“ (szk.)

8) Mój ideał człowieka. (szk.)

9) Idea „Dziadów“ Cz. III. (szk.)

10) Rozwinąć i uzasadnić myśl Asnyka:

„Do tych należy jutrzejszy dzień,
Co nowych łakną zdobyczy;
Kto się usuwa w ciszę i cień,
Ten się do żywych nie liczy.“

KLASA VIII.

1) Do czego dążę? (dom.)

2) Przyjaźń w życiu naszych wieszczów. (szk.)

3) Grzeczność i uniżoność. (szk.)

4) Jaka książka największe wywarła na mnie wrażenie?
(szk.)

5) a) „Lecz zaklinam: „Niech żywi nie tracą nadziei
I przed narodem niosą oświaty kaganiec“. [Uzasadnić, czy sta-
ło się zadość woli J. Słowackiego.]

b) Sprawozdanie z rozmowy Henryka z Pankracym.
[Na podstawie „Nieboskiej“]. (szk.)

6) Znaczenie morza dla Polski. [W 10-lecie odzyskania
dostępu do morza]. (szk.)

i) Rozwinąć myśl Z. Krasińskiego:

„Niczem Sybir — niczem knuty
I cielesnych tortur król,
Lecz narodu duch otruty —
To dopiero bólów ból.“ [szk. 2 godz.]

Tematy wypracowań piśmiennych z języka niemieckiego.

KLASA V.

1) Alpenlandschaft. (Eine Beschreibung auf Grund der Schullektüre).

2) Die Tellsage. (Auf Grund der Schullektüre).

3) Gespensterschiff. (Eine Nacherzählung auf Grund der Lektüre.)

4) Münchens Sehenswürdigkeiten. (Auf Grund der Schullektüre.)

5) Meine letzten Weihnachten. (In Briefform an einen Freund).

6) Wie Ritter Epplein sein Leben rettete? (auf Grund der Lektüre einer Sage von Burg Nürnberg.)

7) Frühlingserwachen. (Eine Beschreibung).

8) Der Ring des Polykrates. (Inhaltsangabe auf Gr. der Lektüre).

9) Die Stephanskirche in Wien. (Eine Beschreibung auf Gr. der Schullektüre).

10) Was weiss der Schüler von seinen Ferienplänen zu erzählen?

KLASA VI.

1) Ein Herbsttag in Leżajsk. (Eine Beschreibung).

2) Wie Porzellan erfunden wurde? (Auf Grund der Schullektüre).

3) Undinens Charakteristik. (Auf Gr. der Lektüre „Undine“ von Fouque).

4) Die Umgebung unserer Stadt. (Eine Beschreibung).

5) Das Buch einst und jetzt. (Auf Gr. der Schullektüre).

6) Der Grundgedanke in Grimms Märchen „Dornröschen“. (Auf Gr. der Schullektüre).

7) Es ist die Richtigkeit des Sprichwortes „Morgenstunde hat Gold im Munde“ an den Beispielen aus dem täglichen Leben zu begründen.

8) Berlins Sehenswürdigkeiten. (Auf Gr. der Schullektüre).

KLASA VII.

1) Die Wirtin zum Goldenen Löwem. (Eine Charakteristik auf Gr. der Lektüre des I Gesanges „Hermann und Dorothea“ v. Goethe).

2) Die Götter der Germanen. (Auf Gr. der Schullektüre).

3) Germaniens Kampf um Freiheit. (Auf Gr. der Lektüre Arminius Lebensbeschreibung)

4) Welche historische Persönlichkeit gefällt mir am besten und warum?

5) Inwiefern beruhen auf Wahrheit die Worte, welche wir beim Eingang ins unsere Gymnasium lesen: „Non scholae, sed vitae discimus“. Der Satz ist zu erklären und durch passende Beispiele aus dem Leben zu begründen.

6) Musik und Gesang im menschlichen Leben.

7) Die Klosterkirche in Leżajsk. (Eine Beschreibung auf Gr. der Besichtigung während eines Ausfluges und der Lektüre des Lesestückes „Barockstil“).

8) Das Leben auf deutschen Fürstenhöfen im XVIII Jahrhundert (Auf Gr. der Schullektüre).

KLASA VIII.

1. Inwiefern hat Humanismus zur Förderung deutscher Kultur beigetragen?

2. Luthers Verteidigung vor dem Reichstage zu Worms.

3. Johannas Abschied mit dem Heimatsdorfe. (Auf Gr. der Lektüre „Jangfrau v. Orleans“).

4. Begründe die Dichtigkeit des Sprichwortes: „Nur Beharrung führt zum Ziel“.

5. Die Vertreter des polnischen Romantismus und ihre Bedeutung für polnische Literatur.

6. Meine Gymnasialstudien. (Ein Kapitel aus meinem Leben).

V. Wychowanie.

Celem wychowania jest wytworzenie nowego typu obywatela, zdrowego fizycznie i moralnie, uspołecznionego i państwowo — twórczego.

Praca wychowawcza powinna zmierzać w kierunku wychowania indywidualnego i społecznego młodzieży.

Podstawą wychowania indywidualnego winna być praca nad rozwijaniem siły i sprawności cielesnej, nad wyrobieniem w młodzieży prawdziwej religijności, prawości, godności osobistej, twórczej woli, odpowiedzialności wobec samego siebie i innych za swe słowa i czyny, punktualności i obowiązkowości, dzielności i odwagi, umiłowania swego zawodu, samodzielności i twórczej pracy.

Podstawą wychowania społecznego winna być praca nad wyrabianiem w młodzieży koleżeństwa, solidarności, zmysłu społecznego, poczucia potrzeby zrzeszania się, zdolności do współpracy, poczucia odpowiedzialności zbiorowej, kultu czynu społecznego i pracy ideowej.

Wreszcie nowa szkoła polska musi się opierać na silnych podstawach wychowania państwowego, które polega na wpajaniu w młodzież umiłowania Państwa i poszanowaniu dla tych, którzy nim kierują, poczucia obowiązku, nieustannej pracy i poświęcenia dla niego, poczucia prawa, zrozumienia ideałów i interesów państwowych i kultu dla cennych tradycji dziejowych.

Wychowanie młodzieży i przygotowanie jej do życia według powyższych tez było przedmiotem serdecznej troski zakładu. W tym kierunku zmierzały wszystkie wysiłki Dyrekcji zakładu, wychowawców klasowych oraz wychowawców specjalnych.

Wprowadzenie w życie zasad wychowawczych dokonywało się następująco: Wychowawcy klas wygłaszali pogadanki (O przyjaźni, Jak należy pojmować koleżeństwo? Dlaczego mam kochać Ojczyznę?, Oszczędność i skąpstwo, O kształceniu charakteru, Kochaj życie i bądź dzielny!). Oprócz tego wychowawcy nie szczędzili młodzieży rad i wskazówek okolicznościowych i stosowali doraźnie różne zabiegi wychowawcze.

Z polecenia Władz szkolnych odbyły się dla młodzieży pogadanki o oszczędności, o idei popierania przemysłu krajowego, o szkodliwości alkoholu i paleniu tytoniu, o emigracji i. t. d. W zakładzie urządzono w roku sprawozdawczym kilka obchodów i uroczystości, pociągając do współpracy młodzieży.

Ze składek młodzieży przesłano na cele humanitarne poważne kwoty.

Od półroczna r. szk. 1929/30 wprowadzono samorząd młodzieży i zorganizowano we wszystkich klasach gminy szkolne. Charakter wybitnie wychowawczy miały również organizacje młodzieży jak Sodalicja Marjańska, Czytelnia uczniowska i Hufiec szkolny.

Sodalicja Marjańska.

Moderator: ks. Stanisław Lubas.

A. Sodalicja uczniów:

Cel Sodalicji: Przez szczególną cześć do N. Panny wyrobić w każdym stanie zastęp ludzi dzielnych, duchem Chrystusowym nawskrós przejętych, aby przez nich uświęcić poszczególne stany, a przez stany całe społeczeństwo. (Ust. Sod. Marj. uczniów gimn. w Polsce § 4)

Skład Zarządu — stanowili:

Prefekt: Kielboń Stanisław — klasa VII

I asystent: Bogdanowicz Antoni — klasa VII

II asystent: Grab Andrzej — klasa VII

Sekretarz: Sabat Michał — klasa VI

Skarbnik: Mulawa Antoni — klasa VI

Bibliotekarz: Baj Kazimierz — klasa VI

Nadto do zarządu należało 5 Konsultorów: z klasy VIII Guzowski Ludwik, z kl. VII: Kwieciński Roman, z klasy VI. Tutka Stanisław, z kl. V: Domański Eugenjusz i z klasy IV-tej Burszta Józef.

Sodalicja w bieżącym roku liczyła 68 członków, a to: 32 sodalisów, 12 kandydatów i 24 aspirantów. Odbyło się 14 zebrań, na których ogłoszono następujące referaty:

- 1) „Myśl przewodnia Sodalicji i jej zasadnicze cele — Guzowski kl. VIII.
- 2) „Hasło sodalicyjne: „Bądź konsekwentny“ i jego wprowadzenie w życie wygłosił Stefański Z. kl. VIII.
- 3) „Konsekwencja w życiu św. Stanisława Kostki: Kos-tek St. kl. VIII.
- 4) „N. Panna w poezji trzech Wieszców: Wańczyk Witold kl. VIII.
- 5) „Kulturalne znaczenie Misyj: Marchut Czesław kl. VIII
- 6) „Korzyści z częstej Komunii św.: Gramatyka Łukarz kl. VIII
- 7) „Obowiązek podstawą wszelkiej pracy z zaznaczeniem pracy Sodalicyjnej — Dołomisiewicz Roman kl. VIII.
- 8) „Zgubne skutki alkoholu“ Kozub Michał kl. VIII.
- 9) „Sodalicja a rozrywki i zabawy“ Kielboń St. kl. VII.
- 10) „N. Panna wzorem pokory“ Przytuła Jan kl. VII.

11) „Sodalicja akademicka“ Sudoł Franciszek, słuchacz Wyższej Szkoły handl.

12) „Pieśń bojowa w literaturze polskiej“ Grab Andrzej kl. VII.

13) „W sprawie św. Stanisława Biskupa“ Sabat Michał kl. VI.

14) „Charakter i praca nad jego wyrobieniem“ Baran Wincenty kl. VI.

Stosownie do swoich ustaw przystępowali członkowie co miesiąc do Sakramentów Pokuty i Ołtarza, do których przygotowaniem były popołudniowe nabożeństwa miesięczne wraz ze stosownem przemówieniem ks. Moderatora. Konsulta odbyła 15 zebrań, obmyślając środki, by wprowadzić w życie zasady życia chrześcijańskiego. Nazewnątrz wystąpiła Sodalicja 12 listopada w wigilję swego Patrona św. Stanisława Kostki uroczystem nabożeństwem, w czasie którego przyjęto 12 uczniów na Sodalistów oraz gromadnem uczestnictwem w procesji Bożego Ciała. Sodalicja posiada własną bibliotekę, liczącą 220 tomów treści religijno — moralnej.

Nadto prenumeruje następujące czasopisma katolickie: 1) „Pod Znakiem Marji“ 2) „Przewodnik katolicki“ 3) „Młódzież misyjna“ 4) „Pokłosie salezjańskie“ 5) „Dzwon niedzielny“.

Sodalisi poparli drobnemi ofiarami akcję na rzecz Kolonji wakacyjnej na Śnieżnicy koło Rabki dla uczniów Sodalistów.

Przy Sodalicji istnieje „Kółko przygotowawcze“ pod wezwaniem św. Stanisława Kostki, do którego należą uczniowie klas od I—III. Prezesem kółka był Moskal Ignacy, sekretarzem Hawryłowicz Alojzy, skarbnikiem Ożóg Stanisław. Kółko liczy 28 członków, objawiając swą działalność przez zebrania miesięczne, na których odczytano 9 małych wypracowań treści religijnej. Członkowie czytali czasopismo „Mały Apostoł“

W maju b. r. powstała w łonie Sodalicji sekcja abstynencka, licząca 17 członków. Przewodniczącym wybrany został Baj Stanisław z klasy VI, sekretarzem Pysz Franciszek kl. VI. Sekcja odbyła 3 zebrania, na których były odczytywane referaty, pouczające członków o szkodliwości alkoholu.

Kółko prenumeruje czasopismo: „Młódzież abstynencka“.

17 członków Sodalicji wzięło wraz z ks. Moderatorem udział w II Zjeździe ogólnym w Częstochowie na Jasnej Górze, dnia 2 lipca 1930. Po drodze uczestnicy wycieczki zwiedzili Kraków.

B. W bieżącym roku szkolnym założona została także.

Sodalicja Marjańska uczenie,

do której wstąpiły 32 uczennice od klasy V. Skład Zarządu stanowią:

Prezydentka: Irena Zawilska kl. VII.

Wiceprezydentka: Władysława Makosikówna kl. VII

II. Asystentka: Stefanja Hoduńkówna kl. VI.

Sekretarka: Stefanja Hawryłowiczówna kl. VI.

Skarbniczka: Helena Bauerówna kl. VII.

Nadto dwie Konsultorki:

1) Salomea Olszowy z kl. VIII.

2) Stanisława Piekuta z kl. V.

Wszystkie Sodaliski prenumerowały czasopismo „Cześć Marji“.

W ciągu roku szkolnego odbyło się 9 zebrań ogólnych i 9 zebrań Konsulty.

Na zebraniach ogólnych odczytano następujące referaty:

1) „Potrzeba i znaczenie Sodalicji w życiu współczesnej Polski“

2) „Ideał Sodaliski“

3) „Najświętsza Panna w poezji polskiej“

4) „Co nam w młodości daje Sodalicja“

5) „Apostolstwo dobrego przykładu“

6) „Rola i znaczenie Konsulty uczennic“

7) „Pobożność zdrowa, a fałszywa“

8) „Maj w życiu dziecka Marji“

9) „Sodaliska w czasie wakacyj“.

Najuroczystszym momentem w życiu Stowarzyszenia było przyjęcie 23 kandydatek na Sodaliski, które się odbyło 29 maja w kościele parafjalnym w czasie wspólnego nabożeństwa.

W połowie czerwca urządziły Sodaliski przedstawienie, połączone z koncertem religijnym, którego dochód był obrócony na pokrycie kosztów wyjazdu dwu delegatek na Zjazd Związku Sodalicyj uczenie szkół średnich do Lwowa,

Czytelnia uczniowska.

Opiekun prof. Szewera Zygmunt.

Czytelnia istnieje w naszym zakładzie już drugi rok. W bieżącym roku szkolnym, na początku II półrocza, z utworzeniem samorządu szkolnego w całym gimnazjum oparto również czytelnię na zasadzie samorządowej i oddano pod opiekę samorządu poszczególnych klas czyli t. zw. gmin klasowych. Statut Czytelni ułożyła młodzież samodzielnie, a zatwierdziła Rada Pedagogiczna. Patronem Czytelni jest Wł. Reymont. Zarząd Czytelni składa się z naczelników gmin klasowych i delegatów poszczególnych gmin.

Na czele Zarządu Czytelni stał uczeń kl. VIII Sajdłowski, a od 15/5 b. r. uczenica kl. VII Makosikówna. Sekretarką była uczenica kl. VII Zawilska Irena, skarbniczką uczenica kl. VIII Romańska. Zarząd odbył 6 posiedzeń. Oprócz księgi protokołów z posiedzeń istnieje w Czytelni Kronika, którą prowadzi sama młodzież, wpisując w niej ważniejsze wydarzenia z życia Czytelni. Czytelnia posiada szereg czasopism dla młodzieży z różnych dziedzin, albumy oraz dziesięciolecie Odrodzonej Polski. Otwartą była co sobotę od godz. 4—6. Frekwencja w zimowych miesiącach bardzo liczna opadła z wiosną do 60 uczniów i uczenie przeciętnie. Młodzież zbierała się pod nadzorem pp. profesorów w Czytelni na lekturę, wykłady i audycje radiowe, którymi kierował uczeń kl. VIII Grabowski i uczeń kl. VII Danys. We własnym zakresie urządziła Czytelnia jedną bardzo podniosłą uroczystość, na którą złożyły się w części samodzielne płody ducha młodzieży. Z odczytów ważniejsze wygłoszone w Czytelni: O polskim morzu Marchut z kl. VIII, O parlamentaryzmie polskim — Przytuła z kl. VII, Wacław Sieroszewski — Zawilska z kl. VII, Po odczytach odbywała się dyskusja.

Dla maturzystów odbywały się wykłady przez radio zorganizowane przez Ministerstwo WR. i OP.

Z Czytelnią pozostaje w związku osobna sala, w której młodzież spędza wolne chwile na grze w szachy, domino, kręgle (Kręgielnia pokojowa) i t. p. rozrywkach odpowiednich do wieku młodzieńczego. Że Czytelnia jest ważną instytucją w życiu naszej młodzieży, świadczy o tem sąd sa-

mej młodzieży, zamieszczony w kronice, Czytelni; „Jest nam dobrze w tej kuźnicy rozwijania umysłów młodzieży“.

Hufiec szkolny.

Kierownik pedagogiczny Hufca Józef Depowski.

Instruktorzy Hufca z ramienia wojskowości: por. Krzaczkowski Andrzej, komendant powiatowy P. W., sierżant Kłęk Roman, miejscowy instruktor. Członków hufca: 81. Hufiec obejmował dwa stopnie I i II. Szef hufca Kisielewicz Jan, ucz. kl. VI. Na I i II stopniu Hufca przerobiono teoretycznie i praktycznie: naukę o broni i sprzęcie, naukę służby, szkołę strzelca, wyszkolenie bojowe, grenadjerkę, walkę na bagnety, walkę granatami, pionierkę, terenoznawstwo, naukę łączności, organizację armji, obronę przeciwlotniczą, gazową, musztrę. Sprzęt wyszkoleniowy przydzielony przez wojskowość: 40 karabinów włoskich, 4 Mauzery, 10 masek gazowych, granaty ćwiczebne, naboje ćwiczebne, konusy, dysk, oszczep i inny drobny sprzęt niezbędny.

Hufiec posiada własny sztandar, własną specjalną bibliotekę, mapy sztabowe okolicy Leżajska, magazyn i stojaki na karabiny, tarcze strzeleckie, obrazy i tablice.

Od Komitetu P. W. i W. F. w Łańcucie otrzymał Hufiec bezpłatnie czasopismo: „Żołnierz polski“. Na inne niezbędne potrzeby Hufca przydziałała odpowiednie kwoty pieniężne Dyrekcja gimnazjum.

Hufiec brał udział ze sztandarem i karabinami w uroczystościach państwowych, jak 11 listopada, 19 marca, 3 maja, a także w innych obchodach jak 10-lecie odzyskania dostępu do morza, Tydzień gazowy i lotniczy i. t. d. (Vide Kronika.)

Opieka lekarska.

W tym roku — jako pierwszym, w którym lekarz szkolny pełnił swoje obowiązki przez cały rok — przystąpiono do założenia kart indywidualnych, które umożliwią obserwację rozwoju poszczególnych uczniów. W tym celu odbywało się w ciągu całego roku szkolnego szczegółowe badanie uczniów. — Niezależnie od tych badań lekarz udzielał codziennie porad zgłaszającym się uczniom, wykonując przytem także umiejsze zabiegi chirurgiczne.

Poza tem lekarz udzielał pierwszej pomocy w nagłych wypadkach w szkole, przy grach i zabawach i ćwiczeniach gimnastycznych. — Lekarz czuwał wogóle nad higieną zakładu. W towarzystwie Kierownika zakładu zwiedzał ubikacje szkolne, zwracając przytem uwagę na stronę higieniczną. Również stancje uczniowskie zwiedzał lekarz, przyczem starał się przez odpowiednie pouczenia — tak w właścicieli stancji, jak i w uczniów wszczepić zasady higieny. O stancjach nie odpowiadających swojemu celowi lekarz zawiadomił Kierownika Zakładu. Wreszcie lekarz szkolny konferował w sprawach zdrowia uczniów z rodzicami — bądź to w swoim gabinecie, bądź też na t. zw. wywiadówkach, udzielając przytem potrzebnych rad i wskazówek.

VI Kronika zakładu.

20/VII 1929 w czasie wakacyj letnich **przejeżdżał przez Leżajsk Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki**. W ogólnem powitaniu Pana Prezydenta wzięła udział również licznie zebrana młodzież gimnazjalna. U bramy triumfalnej na rynku odegrała orkiestra gimnazjalna pod batutą prof. Michalca Hymn państwowy. Przemówienie powitalne wygłosił imieniem miasta p. Stanisław Wodziński. Irenka Depowska i Marylka Poliwkówna wręczyły Panu Prezydentowi inicjały I. M. z żywych kwiatów.

Młodzież gimnazjalna ustawiona w szpalerze przed budynkiem zakładu wznosiła podczas przejazdu Pana Prezydenta gromkie okrzyki.

Mistrzem ceremonji w czasie przyjęcia Pana Prezydenta był kierownik gimnazjum Józef Depowski.

3/IX 1929 rozpoczął się **rok szkolny** uroczystem nabożeństwem z kazaniem ks. prof. Lubasa, a normalne zajęcia szkolne 4 września 1929 na podstawie rozp. Min. WR. i OP. z 20/6 1929 № I. Prez. 4117/29.

3/IX, 4/IX. 13/IX 1929 odbyło się zwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej**, otwierające rok szkolny 1929/30.

23/IX 1929 odbył się **obchód jubileuszu pięćdziesięcioletniego kapłaństwa Papieża Piusa XI**. Oko-

Orkestra symfoniczna.

Orkestra d'eta.

licznościowe kazanie wygłosił ks. prof. Lubas, a młodzież zakładu odwiedziła w jubileuszowej procesji kościół parafjalny i cerkiew.

23/IX 1929 **przystąpiła młodzież do spowiedzi**, a w dniu 24/IX 1929 do komunji św.

26/IX 1929 przebywał w tutejszym zakładzie w sprawach urzędowych **Pan Wizytator zakładu** Dr. Denys Łukianowicz.

29/IX 1929 odbyła się **konferencja wywiadowcza** z rodzicami i nadzorem domowym, poczem kierownik gimnazjum Józef Depowski miał pogadankę na temat: „Opieka nad młodzieżą w domu i na stacjach“.

6/X 1929 wyjechał Hufiec szkolny II. stopnia ze sztandarem z kierownikiem zakładu J. Depowskim na **Wojewódzkie Święto W. F. i P. W.** do Przemyśla. Po ogólnej rewji na Rynku odbyła się Msza św. polowa, poczem młodzież wysłuchała przemówień Pana Wicewojewody lwowskiego Pileckiego, Generała Galicy oraz Pana Wizytatora Dra. J. Balickiego z Kuratorjum O. S. Lw.

16 uczniów wzięło udział w zawodach, zdobywając nagrody. Uroczystość zakończyła się godzinną defiladą organizacyj przysposobienia wojskowego przed przedstawicielami Władz.

8/X 1929 odbyło się nadzwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej** na skutek zarządzenia K. O. S. Lw. w sprawie urządzenia Dnia Obrony Powietrznej i Przeciwigazowej, obchodu 150-letniej rocznicy śmierci Kazimierza Puławskiego, udziału młodzieży szkolnej w Tygodniu Polskiego Białego Krzyża oraz propagandy oszczędności w szkołach.

13/X 1929 odbyła się w sali Domu Narodowego uroczysta **Akademja ku czci 150-letniej rocznicy śmierci Kazimierza Pułaskiego** według następującego programu:

- 1) Nabożeństwo w kościele parafjalnym.
- 2) Pochód z orkiestrą i ze sztandarem (Hufiec z karabinami) do Domu Narodowego.
- 3) Chór mieszany wykonał Kantatę ku czci K. Pułaskiego H. Miłka.
- 4) Przemówienie prof. Szewery o Pułaskim.
- 5) Deklamacja wiersza M. Romanowskiego: Sawannah (Fus z kl. VIII).

6) Orkiestra symfoniczna: „Polonez“ Ogińskiego, Pierwsza Brygada, Hymn państwowy.

18/X 1929 odwiedził zakład Pan **Instruktor wychowania fizycznego K. O. S. Lw. Bożydar Dąbrowski**. Był na lekcji gimnastyki w klasie VIII, zwiedził zbiory do gimnastyki i gier ruchowych, boisko podręczne, stadion w przygotowaniu oraz salę gimnastyczną w remoncie.

19/X 1929 miał Dr. Adam Lewinter **wykład** dla młodzieży zakładu na temat: „Polski Czerwony Krzyż i Polski Biały Krzyż“.

20/X 1929 dał Zakład część programu w **Tygodniu propagandy na rzecz L. O. P. P.**, a mianowicie oddział Hufca wykonał pokaz walki gazowej, prof. Gröger miał prelekcję na temat: „Obrona powietrzna i przeciwigazowa Państwa“, poczem koncertowała orkiestra symfoniczna pod batutą prof. Michalca.

25/X 1929 odbyło się nadzwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej** w sprawie ustalenia programu obchodu święta państwowego 11 listopada oraz w sprawie przyjęcia dwóch uczniów do zakładu.

29/X 1929 odbyło się zwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej** w sprawie zwolnień uczniów od taksy administracyjnej za I półr. r. szk. 1929/30.

31/X 1929 z racji **Międzynarodowego Dnia Oszczędności** miał pogadankę dla młodzieży wszystkich klas prof. Goslar na temat: „Dlaczego należy oszczędzać?“

Od 1/XI — 4/XI 1929 trwały **ferje wszystkich Świętych** na podstawie Zarządzenia Min. W. R. i O. P.

11/XI 1929 obchodził zakład uroczyste **święto Niepodległości** według następującego programu:

- 1) Rano pobudka orkiestry gimnazjalnej.
- 2) O godz. 8-mej ogólna zbiórka na Zamku.
- 3) O godz. 9-tej uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym.

4 Po nabożeństwie defilada oddziałów przysposobienia wojskowego i młodzieży szkolnej przed sztandarami oraz przedstawicielami Władz miejscowych.

5) Na Zamku przemówienie prof. Szewery.

6) O godz. 19-tej Uroczysty Wieczorek w sali Domu Narodowego z programem:

a) Kantata H. Miłka: „Na obchód święta Niepodległości“.

b) Deklamacja J. Kisielewicz z kl. VI: Wyjątek „z Pieśni o Ojczyźnie“ K. Makuszyńskiego.

c) Chór z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej odśpiewał A. Langer: „Polonez o Wiśle“.

d) Deklamacja St. Hawryłowiczówny z kl. VI, wiersza ucznia kl. VIII Opałki St.: „Listopadowy czas“.

e) Orkiestra symfoniczna pod batutą prof. Michalea odegrała: 1) Wohlfarta: Uwerturę jubileuszową, 2) „Mignon“ — uwerturę 3) J. Vlacha: „Fedorę“ uwert. 4) marsz „Pierwsza Brygada“.

13/VI 1929 święcił zakład dzień **Patrona św. Stanisława Kostki** uroczystem nabożeństwem z kazaniem okolicznościowym ks. prof. Lubasa w kościele parafjalnym.

14/XI 1929 odbyło się nadzwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagog.** w sprawie dyscyplinarnej kilku uczniów.

15/XI 1929 odbyły się **posiedzenie Komisji klasowych** w sprawie ocen postępów w nauce i sprawowaniu się uczniów za I okres Konferencyjny r. szk. 1928/29.

17/XI 1929 odbyła się **konferencja wywiadowcza** z rodzicami i nadzorem domowym.

20/XI 1929 odbyło się zwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej** celem rozpatrzenia ogólnych wyników pracy w ciągu ubiegłego okresu i zamierzeń na przyszłość.

20/XI, 21/XI i 22/XI 1929 **wizytował zakład Pan Wizytator Zakładu Jan Chmaj.**

2/XII 1929 odbyło się nadzwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagog.** w sprawie organizacji pracy wychowawczej w zakładzie oraz w sprawie dyscyplinarnej dwu uczniów.

2/XII 1929 **uruchomiono w zakładzie pracownię biologiczną, chemiczną i fizyczną** i wyposażono je w odpowiednie środki i pomoce naukowe.

14/XII 1929 odbył się w sali Domu Narodowego **koncert orkiestry symfonicznej** zakładu pod kierownictwem i batutą prof. Michalca.

PROGRAM:

- 1) M. Schick: „Uwertura jubileuszowa“,
- 2) J. Fucik: „Ideały senne“ (walc),
- 3) J. Vlach: „Fedora“ (uwertura),
- 4) M. Kothe: „Powrót żniwiarzy“ (utwór charakterystyczny),
- 5) St. Marzec: „Foxtrot“,
- 6) St. Marzec: „Lidja“ (uwertura),
- 7) Ecker: „W górach“ (walc),
- 8) Osmański: „Dumania lirnika“,
- 9) St. Marzec; „Żegotka“ (uwertura koncertowa),
- 10) K. Namysłowski: „Mazur“.

15/XII 1929 odbyła się **konferencja wywiadowcza** z rodzinami i nadzorem domowym.

16/XII 1929 odbyło się **posiedzenie Rady wychowawców** w sprawie Gminy klasowej i pogadanek wychowawczych.

19/XII 1929 wyjechał zespół orkiestry symfonicznej w liczbie 22 uczniów z prof. Michalcem do Niska, gdzie dał **koncert** dla młodzieży tamtejszego gimnazjum i przedstawicieli społeczeństwa. Dla nadzoru nad młodzieżą wyjechał kierownik zakładu J. Depowski oraz prof. Marja Wadas.

Od 22/XII 1929 — 2/I 1930 włącznie trwały **ferje Świąt Bożego Narodzenia**.

8/I 1930 miał **pogadankę** dla młodzieży zakładu Dr. Lewinter „O gruźlicy“ z okazji Dnia przeciwgruźliczego i propagandy przeciwgruźliczej.

11/I i 12/I 1930 urządził zakład w sali Domu Narodowego „**Jasełka**“, misterjum operowe w 4 aktach.

27/I 1929 odbyły się posiedzenia **Komisji klasowych** w sprawie oceny postępów w nauce i sprawowania się uczniów za I półrocze r. szk. 1929/30.

30/I 1930 uczcił zakład **Święto Imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego**.

Młodzież wystąpiła ze sztandarem i orkiestrą, hufiec szkolny z karabinami. Podczas nabożeństwa grała na chórze orkiestra dęta zakładu. Po nabożeństwie odbyła się defilada młodzieży przed sztandarem i gronem profesorskim, poczem przemówienie wygłosili dla klas I — IV prof. Wadas, dla kl. V — VIII prof. Goslar.

30/I 1930 otrzymali uczniowie **świadczenia szkolne za I półrocze** r. szk. 1929/30.

Od 31/I — 3/II 1930 włącznie trwały ferie półroczne.

4/II, 5/II i 6/II 1930 odbył się **piśmienny egzamin dojrzałości** w terminie zimowym.

18/II 1930 odbyło się zwyczajne plenarne **posiedzenie Rady Pedagog.** celem rozpatrzenia ogólnych wyników pracy w ciągu ubiegłego okresu i zamierzeń na przyszłość.

20/II 1930 odbyło się **posiedzenie Państwowej Komisji Egzaminacyjnej** dla abiturjentów tut. zakładu w sprawie dopuszczenia i zwolnień przy ustnym egzaminie dojrzałości.

20/II, 21/II, 22/II 1930 odbył się **ustny egzamin dojrzałości** w terminie zimowym.

27/II 1930 wygłosił prof. Iwanowicz **pogadankę o trzeźwości** w związku z Tygodniem propagandy trzeźwości

9/III 1930 odbył się **obchód 10-lecia odzyskania dostępu do morza**, na który złożyły się:

1) Wykład prof. Grögera na temat: „10-letnia polityka morska Polski“,

2) „Zaślubiny Bałtyku „Nowowiejskiego (wyjątek) wykonał Chór gimnazjalny.

3) „Nad polskim morzem“ E. Słońskiego deklamacja St. Hoduńkówny z kl. VI.

4) Orkiestra symfoniczna odegrała I Brygadę i Hymn państwowy.

19/III 1930 zakład wziął czynny udział w miejscowym **obchodzie Imienin Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.**

PROGRAM OBCHODU:

1) Nabożeństwo w kościele parafjalnym,

2) Defilada,

3) Akademia w domu Narodowym:

a) Mowa Dra Czecha: „Marszałek Wódz Narodu“.

b) Kantata na cześć Marszałka Piłsudskiego. (Chór z towarzyszeniem orkiestry.)

c) St. Marzec „Marszałkowi cześć“, polonez na orkiestrę symfoniczną.

d) Or-ot: „On“, deklamacja Marchuta z kl. VIII.

e) I Brygada i Hymn państwowy — orkiestra symfoniczna.

Capstrzyk, pobudkę i marsze w pochodzie odegrała orkiestra dęta zakładu pod batutą prof. Michalca.

19/III 1930 obchodził zakład **Imieniny Kierownika Józefa Depowskiego**.

Imieniem Rady Pedagogicznej złożył życzenia w kancelarii Dyrekcji ks. prof. Lubas, poczem w udekorowanej sali imieniem uczniów przemówił Ciągło z kl. VIII, zaś imieniem uczennic Makosikówna z kl. VII. Następnie orkiestra symfoniczna i chór mieszany wykonały produkcje. Kierownik zakładu podziękował za życzenia, zachęcając młodzież do sumiennej i radosnej pracy oraz do czci wielkich postaci w narodzie i miłości Ojczyzny.

1, 2, 3/IV 1930 odbyła młodzież doroczne rekolekcje. Nauki rekolekcyjne wygłosił ks. prof. Lubas.

4/IV 1930 odbyło się plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej**, na którym kierownik zakładu Józef Depowski wygłosił referat na temat: „Nowe postulaty w sprawie nauczania“. Po referacie dyskusja.

8/IV 1930 odbyło się **posiedzenie Rady Pedagogicznej**, na którym kierownik zakładu Józef Depowski wygłosił referat p. t. „Organizacja pracy wychowawczej w szkole średniej“ Po referacie dyskusja.

11/IV 1930 odbyła się **lekcja pokazowa** w pracowni biologicznej z grupą uczniów klasy IV. Lekcję prowadził metodą laboratoryjną prof. Iwanowicz.

11/IV i 11/VI 1930 odbyły się **posiedzenia Komisji klasowych** w sprawie ocen postępów w nauce i sprawowaniu się uczniów za III okres konfer. r. szk. 1929/30.

13/IV 1930 wygłosił Kierownik zakładu J. Depowski **pogadankę do rodziców** na temat: „Wychowanie młodzieży“.

13/IV 1930 odbyła się **konferencja wywiadowcza** z rodzicami i nadzorem domowym.

14/IV 1930 odbyło się plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej**, zamykające III okres konferencyjny.

15/IV 1930 wzięła młodzież udział w **nabożeństwie żałobnym** za duszę ś. p. ks. Antoniego Tyczyńskiego, prepozyta w Leżajsku, jednego z założycieli tut. Zakładu.

Od 16/IV—28/IV 1930 trwały **ferje świąt wielkanocnych**.

29/IV 1930 odbyło się **posiedzenie Komisji klasowej** w sprawie klasyfikacji klasy VIII oraz w sprawie dopuszczenia do egzaminu dojrzałości.

3/V 1930 wziął zakład udział w ogólnym obchodzie święta państwowego 3 — Maja.

PROGRAM:

- 1) O godz. 5-tej rano pobudka orkiestry gimnazjalnej.
- 2) O godz. 9^{1/2} ogólna zbiórka na Zamku.
- 3) O godz. 10-tej nabożeństwo z kazaniem ks. prof. Lubasa.
- 4) Defilada.
- 5) Mowa prof. Szewery obok Domu Narodowego.

Wieczorek w sali Domu Narodowego:

- 1) Przemówienie prof. Goslara.
- 2) Chór: a) Mazurek 3 — Maja.
b) Kantata na cześć twórców Konstytucji 3 — Maja.
c) Prosnak: Powitanie wiosny.
- 3) Orkiestra symfoniczna:
a) Marsz uroczysty,
b) Osmańskiego: „Wiązanka melodyj swojskich“
c) Mazury Wrońskiego: „W skok“.
- 4) Sztuka ludowa Gregorowicza p. t. „Werbel domowy“ z udziałem orkiestry symfonicznej.

5/V 1930 odbyło się plenarne **posiedzenie Rady Pedagogicznej** w sprawie wycieczek, święta sportowego, koncertu i zagrożeń.

5, 6, 7/V 1930 odbył się piśmienny egzamin dojrzałości.

16/V 1930 odbyło się posiedzenie Państwowej **Komisji Egzaminacyjnej** pod przewodnictwem W. Pana Jana Chmaja, Wizytatora zakładu w sprawie dopuszczenia i zwolnień abiturjentów przy ustnym egzaminie dojrzałości.

Od 17/V—21/V 1930 odbył się **ustny egzamin dojrzałości** w terminie wiosennym pod przewodnictwem W. Pana Wizytatora Jana Chmaja.

25/V 1930 odbyła się **konferencja wywiadowcza** z rodzicami i nadzorem domowym.

28/V 1930 miało miejsce **uroczyste pożegnanie maturzystów** podczas zebrania towarzyskiego. W przemówieniu swoim Kierownik Józef Depowski pożegnał maturzystów, zalecając im etyczne ideały, służbę dla ojczyzny ofiarną i sumienne wypełnianie obowiązków zawodowych.

Przemówił także prof. Goslar, a następnie imieniem maturzystów złożył podziękowanie Fus Władysław.

1/VI 1930 odbyło się w Łańcucie **powiatowe święto wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego**. 84 uczniów z Hufca szkolnego ze sztandarem i orkiestrą wyjechało do Łańcuta z kierownikiem Józefem Depowskim, prof. Michalcem i prof. Szewerą. Tam wzięli udział w nabożeństwie, defiladzie przed Starostą Chrzanowskim, majorem Kozłowskim i członkami Powiat. Komitetu W. F. i P. W. oraz w zawodach.

7/VI 1930 urządzono **wielką wycieczkę do Julina** pałacu myśliwskiego hr. A. Potockiego pod kierownictwem prof. Szewery, a przy współudziale prof. Goslara, Iwanowicza i Trakały. W wycieczce wzięła udział młodzież kl. I, II, III, V, VI i VII. Klasa IV udała się w tym dniu na wycieczkę do Brzozy Królewskiej pod kierownictwem prof. Kapija.

15/VI 1930 urządzono **Święto wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego na Stadjonie**.

PROGRAM:

- 1) Pokazowa lekcja gimnastyki uczniów — prof. Szewera.
- 2) Pokazowa lekcja gimnastyki uczennic — prof. Ślądówna.
- 3) Pokaz gier i zabaw młodzieży — prof. Kapij.
- 4) Rozgrywka w koszykówkę — prof. Gröger.
- 5) Natarcie drużyny na umocnioną pozycję — (Pokaz wyszkolenia bojowego Hufca). sierż. Kłęk.

W czasie ćwiczeń przygrywała orkiestra gimnazjalna pod batutą prof. Michalca.

17/VI 1930 **przystąpiła** młodzież **do spowiedzi**, a 18/VI 1930 **do Komunii św.**

18/VI 1930 **zakończono rok pracy przysposobienia wojskowego** w Hufcu szkolnym.

19/VI 1930 odbył się staraniem zakładu **koncert orkiestry symfonicznej** gimnazjum pod batutą prof. Michalca w sali Domu Narodowego z następującym programem:

I) Słowo wstępne: „Kompozytorowie i ich twórczość“
wygłosił abiturjent T. Grabowski.

II) Muzyka religijna:

- 1) Mozart „Ave verum“ (chór mieszany z orkiestrą).
- 2) Beethoven: „Cześć Boga w naturze“.
- 3) Schubert: „Ave Maria“.
- 4) Kruger: „Modlitwa dziękczynna“.
- 5) Ritter: „Hymn do Boga“.
- 6) Gruszewski: Hymn sodalicyjny w opracowaniu prof.

L. Michalca.

III) Muzyka świecka:

- 1) Gottleber: „Marsz strzelców“.
- 2) Marzec: „Lidja“ (uwertura).
- 3) Ogiński: „Polonez“.
- 4) Gottleber: „Złote róże“ (walc).
- 5) Trommer: „Przysięga puzonisty“.
- 6) Offenbach: „Orfeusz w podziemiu“ (uwertura).
- 7) I. Strauss: „Nad pięknym modrym Dunajem“.
- 8) L. H. M.: Marsz.

Dochód przeznaczono na cele Sodalicii Marjańskiej uczniów.

20/VI 1930 odbył się **egzamin prywatystów** w części piśmiennej, a 21/VI 1930 w części ustnej.

20/VI 1930 odbyło się w sali Domu Narodowego **przedstawienie sztuki religijnej** p. t. „Obraz Najświętszej Marji Panny“ staraniem Sodalicii Marjańskiej (uczennic zakładu. Dochód przeznaczono na cel Sodalicii Marj. uczenie.

21/VI 1930 odbyło się **nadzwyczajne plenarne posiedzenie** Rady Pedag. w sprawie podręczników na r. szk. 1930/31 oraz ramowego regulaminu dla młodzieży.

23/VI i 24/VI 1930 odbyły się **posiedzenia Komisji klasowych** w sprawie dokonania klasyfikacji rocznej klas I — VII.

25/VI 1930 odbyła się **lekcja pokazowa** w pracowni fizycznej z grupą uczniów kl. VI. Lekcję przeprowadził metodą laboratoryjną prof. Ficowski.

26/VI i 27/VI 1930 odbyły się **egzaminy wstępne** do klas II — VII.

28/VI 1930 **zakończono rok szkolny** uroczystem nabożeństwem i rozdaniem świadectw. W tym samym dniu

odbyły się wpisy do wszystkich klas i zwyczajne plenarne posiedzenie Rady Pedagogicznej zamykające rok szkolny.

30/VI 1930 odbył się **egzamin wstępny** do klasy I.

30/VI 1930 **wyjechała wycieczka** 17 uczniów Sodalicii Marjańskiej z ks. prof. Lubasem na zjazd Sodalicyjny do Częstochowy. Wycieczka zwiedziła po drodze Kraków.

1/VII 1930 odbyły się **wpisy do kl. I.**

1/VII 1930 **wyjechało do obozu letniego** przysposobienia wojskowego w Zelemiance ad Skole 12 uczniów.

VII. Statystyka egzaminów dojrzałości.

W terminie zimowym:

Egzamin zwyczajny odbył się pod przewodnictwem Ludwika Zakulskiego, dyrektora gimnazjum państwowego w Nisku. Skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej zorganizowanej na mocy rozp. K. O. S. Lw. z dnia 27/I 1930 № II — 19414/29 był następujący:

Przewodniczący: Ludwik Zakulski, dyrektor gimn. państw. w Nisku.

Zastępca przewodniczącego: Józef Depowski, kierownik zakładu.

Ks. Lubas Stanisław, egz. z rel. rz. kat.

Depowski Józef, egz. z jęz. polskiego,

Gröger Józef, egz. z historii,

Michalec Ludwik, egz. z jęz. łacińskiego,

Kapij Mirosław, egz. z jęz. niemieckiego.

Trakało Bazyli, egz. z matematyki,

Tematy wypracowań piśmiennych przy egzaminie piśmiennym w dniach 4, 5 i 6 lutego 1930:

1) Z języka polskiego do wyboru:

a) Wieś miasto w twórczości W. Reymonta.

b) Lud w poezji i powieści polskiej wieku 19.

c) Rozwinąć i uzasadnić prawdę słów ks. Piotra Skargi: „Kto ojczyźnie swej służy, sam sobie służy, bo w niej jego wszystko się dobre zamyka“.

2) Tematy z historii do wyboru:

a) Znaczenie Wisły w dziejach Polski.

b) Wolna elekcja i jej skutki.

c) Naturalne warunki gospodarczego rozwoju państwa polskiego.

3) Temat z języka łacińskiego: M. Tullius Cicero: In Verrem actio II Liber IV § 117 — 119 przetłumaczyć na język polski.

- 4) Tematy z języka niemieckiego do wyboru:
- a) Das Leben und Treiben auf einer Ritterburg.
  - b) Novemberaufstand d. J. 1830.
  - c) Das menschliche Leben - eine Reise.

5) Tematy z matematyki:

a) Dane jest równanie: $(m - 3)x^2 - 2x + (m - 1) = 0$
 Jakie musi być m , aby równanie posiadało dwa rzeczywiste, różne pierwiastki i oba dodatnie.

b) W celu obliczenia wysokości względnej góry, wymierzono z punktu leżącego tuż u jej podnóża kąt wzniesienia szczytu $\alpha = 53^{\circ}8'$. Posunąwszy się następnie z teodolitem o $a = 250$ m wprost ku szczytowi góry po jej stoku, nachylonym do poziomu pod kątem $\gamma = 30^{\circ}$ znaleziono na tem nowem stanowisku kąt wzniesienia szczytu $\beta = 59^{\circ}29'$. Jak obliczyć wysokość względną góry.

Egzamin pisemny odbył się w dniach 4, 5 i 6 lutego 1930, egzamin ustny w dniach 20, 21 i 22 lutego 1930.

Egzamin dojrzałości złożyli:

Lp.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Religja
1	Błoński Ludwik	16/10 1906	Kuryłówka woj. lwowskie	rzym.-kat.
2	Furdyna Kazimierz	8/2 1911	Leżajsk woj. lwowskie	„
3	Gdula Kazimierz	15/4 1908	„	„
4	Hajduk Michał	24/10 1906	Siedlanka woj. lwowskie	gr. kat.
5	Jagusztyn Francisz. Witold Mikołaj	1/7 1907	Żółynia woj. lwowskie	rzym.-kat.
6	Kasperski Wład.	25/6 1910	Brzesko woj. krakow.	„
7	Kisielewicz Wład.	5/6 1908	Leżajsk woj. lwowskie	„

Lp.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Religja
8	Kulpa Jan	1/4 1910	Grodzisko Gór. woj. lwowskie	„
9	Kupiszewski Jan	10/8 1904	Leżajsk woj. lwowskie	„
10	Mrzygłód Jan	21/12 1907	„	„
11	Puziewicz Ludwik	22/10 1908	Medynia Kańcz. woj. lwowskie	„
12	Różycki Wojciech Marek	25/4 1910	Grodzisko Dol. woj. lwowskie	„
13	Wziątka Jan	17/8 1905	Staremiasto woj. lwowskie	„
14	Grębowska Kazim. Janina	22/2 1909	„	„

W terminie letnim:

Egzamin zwyczajny odbył się pod przewodnictwem W. Pana Wizytatora zakładu Jana Chmaja.

Skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, zorganizowanej na mocy rozp. K. O. S. Lw. z dnia 25/IV 1930 № II — 2534/30 był następujący:

1) Zastępca przewodniczącego: Józef Depowski, kierownik zakładu.

2) Ks. Lubas Stanisław, egz. z rel. rz. kat.

3) Depowski Józef, egz. z jęz. polskiego,

4) Gröger Józef, egz. z historii,

5) Michalec Ludwik, egz. z jęz. łacińskiego,

6) Trakało Bazyli, egz. z matematyki.

Egzamin pisemny odbył się w dniach 5, 6 i 7 maja 1930.

Egzamin ustny w dniach 17, 19, 20 i 21 maja 1930.

Tematy wypracowań piśmiennych:

1) Z języka polskiego do wyboru:

a) Konrad Wallenrod, Irydjon i Anelli jako przedstawiciele trzech dróg, wiodących do odzyskania niepodległości.

2) Poszukiwanie nowego typu Polaka w literaturze po

3) Rozwinąć i uzasadnić myśl Asnyka:

„Do tych należy jutrzejszy dzień,
Co nowych łakną zdobyć;
Kto się usuwa w ciszę i cień,
Ten się do żywych nie liczy“.

4) Z historii do wyboru:

a) Znaczenie dostępu do morza dla narodów oraz przykłady z dziejów powszechnych i Polski:

b) Wodzowie narodu i ich zasługi w dziejach nowożytnych Polski.

c) Idea legionów w czasie walk o niepodległość Polski (1796 — 1918).

3) Z języka łacińskiego:

Przetłumaczyć na język polski: M. Tulli Ciceronis: In Verrem, Actio II, Liber IV od słów „Segesta est oppidum“ do słów „ardentem facem praeferibat“.

4) Z matematyki:

a) Zgodzono do pracy dwu robotników. Po jej ukończeniu wypłacono czeladnikowi „m“ zł.; zaś majster, który pobierał dziennie o 4 zł. więcej i pracował od niego o 12 dni dłużej, otrzymał „9 m“ zł. Ile dni pracował czeladnik? Przedyskutować zależność wyniku od parametru „m“.

b) Różnica dwu równoległych boków trapezu równoramiennego wynosi 15 m, suma ich kwadratów 425 m^2 , a ramię jest średnią geometryczną obu boków równoległych.

Obliczyć boki i kąty tego trapezu.

Egzamin dojrzałości złożyli:

Lp.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Religia
1	Dobrowolski Józef	19 3 1911	Grodzisko Dolne woj. lwowskie	rz. kat.
2	Fus Władysław	1 3 1911	Żołynia woj. lwowskie	”
3	Gdański Alojzy	13 10 1911	Grodzisko Dolne woj. lwowskie	”
4	Kostek Michał	9 11 1910	Jelna woj. lwowskie	”
5	Kozub Michał	30 9 1908	Tarnogóra woj. lwowskie	”
6	Maruszak Leopold Jan	15 11 1911	Leżajsk woj. lwowskie	”
7	Niemczyk Jan	3 1 1911	Giedlarowa woj. lwowskie	”

Lp.	Imię i nazwisko,	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Religja
8	Opalka Stanisław	12 4 1909	Żołyńia woj. lwowskie	"
9	Sajdłowski Tomasz	19 1 1908	Sarzyna woj. lwowskie	"
10	Stefański Zygmunt Stan.	27 3 1911	Kańczuga woj. lwowskie	"
11	Tanenbaum Hersch	16 4 1911	Mielec woj. krakowskie	mojżesz.
12	Wańczyk Witold	20 3 1911	Zabłotce woj. lwowskie	rz. kat.
13	Wrzesński Stan. Hen.	5 5 1910	Leżajsk woj. lwowskie	"
14	Doening Helena Bożena	31 5 1910	Schodnica woj. lwowskie	"
15	Hirschfeld Etti	1 8 1910	Leżajsk woj. lwowskie	mojżesz.
16	Janina Stanisława Kiszakiewiczówna	11 8 1911	Leżajsk woj. lwowskie	rz. kat.
17	Maurer recte Waller Itta	31 3 1911	Leżajsk woj. lwowskie	"
18	Marja Janina Zofja Mosiewiczówna	17 5 1612	Leżajsk woj. lwowskie	"
19	Puderbeutel Ettl'a Estera	16 6 1912	Leżajsk woj. lwowskie	mojżesz.
20	Romańska Marja Henryka	2 7 1912	Leżajsk woj. lwowskie	rz. kat.
21	Siegel Biena	12 12 1910	Rudnik woj. lwowskie	mojżesz.

Lp.	Imię i nazwisko,	Data urodzenia	Miejsce urodzenia	Religja
1	Dobrowolski Jan	1908	Żołyńia woj. lwowskie	rz. kat.
2	Gonicki Jan	1910	Żołyńia woj. lwowskie	"
3	Kozub Albin	1910	Żołyńia woj. lwowskie	"
4	Marciniak Leon	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"
5	Stankiewicz Jan	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"
6	Stankiewicz Jan	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"
7	Stankiewicz Jan	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"
8	Stankiewicz Jan	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"
9	Stankiewicz Jan	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"
10	Stankiewicz Jan	1911	Żołyńia woj. lwowskie	"

VIII. Statystyka uczniów z końcem roku sprawozdawczego.

(W liczniku chłopcy, w mianowniku dziewczęta, pr. oznacza prywatystki).

T y t u ł y	K L A S A								Razem	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
I. Liczba uczniów:										
wpisanych na r. szk. 1929/30	25/19	22/8	31/9	50/9	37/10	38/12+1pr	32/6	21/11	256/84+1pr	
przybyło w ciągu roku . . .	0/2	—	—	0/4	1/3	1/0	1/0	—	3/9	
ubyło w ciągu roku . . .	2/0	1/0	1/0	8/0	1/0	1/0	1/0	2/0	16/0	
pozostało z końcem roku	23/21	21/8	30/9	42/13	37/13	38/12+1pr	31/6	21/11	93/—+1pr	
II. Religja:										
rzymsko-katolicka . . .	20/19	17/5	27/9	39/9	30/10	38/11+1pr	29/6	20/7	215/76+1pr	
grecko-katolicka . . .	2/0	—	—	0/1	3/0	2/0	1/0	—	8/1	
prawosławna . . .	—	—	—	—	1/0	1/0	—	—	2/0	
możeszowa . . .	1/2	4/3	3/0	3/3	3/3	2/1	1/0	1/4	18/16	
Razem . . .	23/21	21/8	30/9	42/13	37/13	38/12+1pr	31/6	21/11	243/93+1pr	
III. Narodowość:										
polska . . .	20/19	17/5	27/9	39/9	3/10	38/11+1pr	29/6	20/7	215/76+1pr	
ruska . . .	2/0	—	—	0/1	4/0	3/0	1/0	—	10/1	
żydowska . . .	1/2	4/3	3/0	3/3	3/3	2/1	1/0	1/4	18/16	
Razem . . .	23/21	21/8	30/9	42/13	37/13	38/12+1pr	31/6	21/11	243/93+1pr	
IV. Miejsce zamieszkania rodziców:										
w siedzibie zakładu . . .	12/15	7/7	7/6	11/8	11/8	10/8+1pr	9/4	5/9	72/65+1pr	
w powiecie . . .	10/3	11/1	15/2	23/3	13/4	13/4	11/0	11/0	107/17	
w innych powiatach Polski	1/3	3/0	8/1	8/2	13/1	15/0	11/2	5/2	64/11	
Razem . . .	23/21	21/8	30/9	42/13	37/13	38/12+1pr	31/6	21/11	243/93+1pr	

IX. Spis uczniów.

Liczby w wykładniku oznaczają dziewczęta. Pod a) wymienieni uzdolnieni, uzdolnieni z wynikiem bardzo dobrym wydrukowani tłustym drukiem, pod b) wystąpili, a cyfry po nazwisku oznaczają datę opuszczenia zakładu, pod c) z wynikiem niedostatecznym, pod d) przeznaczeni do egzaminu uzupełniającego.

KLASA I (25²¹)

a) Błaszczyna Jan Chmura Tadeusz Cisek Jan Dudziński Władysław Federkiewicz Leon Goldman Pinkas Górak Kazimierz Kisielewicz Stanisław Koczot Jan Mach Ignacy Majkut Jan Majkut Józef Miazga Ludwik Mierzwa Michał Mrzygłód Mieczysław Szeliga Zygmunt Szostak Jan Wasilewski Konrad Bednarz Katarzyna Cisek Zofja Goslar Marja Góral Zofja Karasińska Janina	Kasperska Juljanna Klin Salomea Ostrowska Henryka Prostecka Wanda Pudelkiewicz Wanda Sarżyńska Zofja Stossvogel Hendla Sudoł Anna Szatkowska Kazimiera Szczepkowska Eleonora Topolska Henryka Topolska Marja Toth Stefanja Uher Blüma Zdziebko Zofja b) Podgórski Henryk 12/II 1930 Zawilski Zbigniew 29/I 1930 c) Kamiński Wojciech Kisielewicz Tadeusz Krzyżak Michał Markiewicz Franciszek Sanakiewicz Zenon Szoza Antonina

KLASA II (22⁸)

a) Bauer Józef Borek Jan Ćwikła Mieczysław Grabek Stefan Kochman Antoni Kosior Jan Krzyżak Władysław Lieberman Chanina Malec Franciszek Ochmański Władysław Polowyj Stefan Raźnikiewicz Antoni Sęk Józef Brüll Ryfka Chmiel Władysława	Hirschfeld Gittla Jurzyniec Józefa Szatkowska Janina Wallach Estera Wań Zofja Zawilska Danuta b) Gdula Edward 26/XI 1929 c) Bielak Tadeusz Czyż Bolesław Furdyna Ludwik Garbacki Henryk Hirschfeld Michael Kośmider Stanisław Puderbeutel Jakób Smorongiewicz Kazimierz

KLASA III (31⁹)

a) Panys Józef Drożdzał Józef	Drożdzał Stanisław Feigenbaum Markus

Grasza Jan
Hawryłowicz Alojzy
Joniec Wincenty
Karasiński Antoni
Kubrak Józef
Marciniec Jan
Martynowski Michał
Moskał Ignacy
Opiat Antoni
Ożóg Stanisław
Pałys Stanisław
Paszek Antoni
Peszkowski Jerzy
Peszkowski Tadeusz
Prostecki Bolesław
Puderbeutel Gerschon
Spatz Samuel
Szkłanny Wojciech

Zawilski Krzysztof
Czochara Janina
Gdula Jadwiga
Gdula Marja
Gdula Władysława
Góral Izabella
Kowalik Zofja
Rokowska Stanisława
Siemieniak Aniela

b) Szpilka Zygmunt 21/V 1930

c) Baran Józef
Ćwikła Bronisław
Gryba Wojciech
Kozyra Jan
Larendowicz Zbigniew
Martula Kazimierz
Stalica Władysław
Dziedzic Katarzyna

KLASA IV (50¹³)

a) Burszta Józef
Czudak Grzegorz
Gołab Jan
Holicki Karol
Jakubiec Henryk
Jaszowski Edmund
Juśko Jan
Kądzioła Władysław
Kasperski Kazimierz
Leśko Michał
Łysikowski Henryk
Łysikowski Mieczysław
Narzisenfeld Hersch
Osada Jan
Pawul Marcin
Pelc Michał
Piróg Antoni
Przybylski Kazimierz
Skiba Józef
Szast Franciszek
Śmietana Leszek
Sternlicht f. Schwarz Herman
Wojdyło Michał
Wrzos Franciszek
Zawilski Albin
Chmiel Teodora
Dulaska Walerja
Dziedzińska Stanisława
Goj Natalja
Izrael Fryderyka
Kowalik Marja
Kuczek Ludwika

Kühnberg Zofja
Narzisenfeld Róża
Ordyczyńska Marjanna
Romańska Jadwiga
Rupp Józefa
Śliż Antonina

b) Burek Michał 29/IV 1930
Dąnyło Bronisław 29/IV 1930
Koladżyn Zbigniew 4/II 1930
Larendowicz Eugenj. 19/II 1930
Ruszak Jan 19/II 1930
Szkodziński Józef 24/X 1929
Szozda Efrem 28/II 1930
Walawender Antoni 22/II 1926

c) Antosz Jan
Cisło Ignacy
Czapla Michał
Dąbek Mikołaj
Górak Antoni
Kania Adam
Kosior Piotr
Kozyra Marcin
Kuduk Józef
Osada Antoni
Potaczała Franciszek
Reichenthal Salomon
Rzeczyca Jan
Śliż Jan
Waławski Józef
Wróbel Jan
Zawadzki Józef

KLASA V (38¹³)

a) Bak Mikołaj
Buczaga Włodzimierz
Ciupa Franciszek

Dec Augustyn
Dolecki Czesław
Dudek Władysław

POLSKA
DRUKARNIA SPÓŁNA
W JAROSŁAWIE